

Slovenski REPUBLIKANEC

(prej Avtonomist)

Glasiło Slovenske Republikanske Stranke kmetov in delavcev.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Breg št. 12. II.
Telefon 119.

Izhaja vsak petek.

Mesečna naročnina 5 Din. — Cene oglasov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Pri malih oglasih vsaka beseda 50 par.

Št. 47.

Ljubljana, dne 21. novembra 1924.

Leto IV.

Kaj hočemo? Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega slovenskega ljudstva!

Politično lopovstvo.

I.

Dne 15. novembra t. l. je objavil »Slovenec« izvirno poročilo iz Belgrada, v katerem pripoveduje najprej o vladnih namerah napram hrvaški republikanski stranki, potem pa nadaljuje o vladnih namerah oziroma o namerah ministra dr. Žerjava napram slovenskim republikancem sledeče:

»S tem predlogom (= proti Hrvatom) je v glavnem soglašal dr. Žerjav. Po svoji vrnitvi iz Ljubljane pa je to svoje stališče popravil toliko, da bi se v Sloveniji proti Radičevi stranki, to je proti Prepeluhu, ne smelo nastopati, marveč da bi jo morali še podpirati. O tem je Žerjav danes obširno poročal na današnjem sestanku s Pribičevićem, Wilderjem in Lukiničem (to so demokratski ministri, op. ur.). Kakor je naš dopisnik zvedel iz njihove najbližje okolice, je Žerjav izdelal natančen načrt glede podpiranja »slovenskih republikancev« in menda (oha, samo »menda«! op. ur.) predložil tudi sporazum, ki ga je za časa svojega bivanja v Ljubljani sklenil s Slovensko republikansko stranko oziroma z nekaterimi voditelji te stranke. Tako vsaj se hvalijo samostojni demokratje (!) po Belgradu. In če upoštevamo moralno in politično kvalifikacijo nekaterih voditeljev Slovenske republikanske stranke, posebno bivših demokratov in poznejših bivših samostojnejšev Ureka, Dobnika in drugih (od kedaj pa so ti gospodje »voditelji« slovenskih republikancev?! op. ur.), se zdi (oho, zopet se samo »zdi«, op. ur.), da je ta načrt ne samo verodostojen, marveč se lahko s precejšnjo gotovostjo (to-rej zopet ne z gotovostjo, ampak samo s »precejšnjo gotovostjo«, op. ur.) trdi, da Agromerur (t. j. dr. Žerjav, op. ur.) ni imel težkega truda pri pogajanjih s takimi politiki Slovenske republikanske stranke o skupnem nastopu in o moralni in seveda tudi o neizogibni materialni podpori nekaterim voditeljem Slovenske republikanske stranke od strani komisarjev (= ministrov) in režima narodne sramote. Da tak načrt obstoja, so nam potrdili tudi nekateri radikalni ministri po konferenci, ki se je vršila danes pri Pašiću (prej pa govori »dopisnik« samo o »precejšnji« gotovosti! op. ur.). Z načrtom Žerjavovim o podpori Slov. republikanski stranki so večinoma soglašali in so dane inštrukcije (= navodila) Lukiniču, da kot komisar za pravosodje izdela navodila za sodišča... Ne glede na to, kakšen bo končen uspeh teh Agromerurjevih namer, moramo ljudstvo že sedaj opozoriti na ta nov naklep, kako razbiti enotno fronto slovenskega ljudstva in uničiti njegovo politično moč in veljavo.«

II.

Tako poroča »Slovenec« njegov belgrajski dopisnik. Vse, kar gospod dopisnik tukaj pripoveduje, pa ne pripoveduje on sam iz svojega, ampak pod kontrolo in tudi pod odgovornostjo voditeljev Slovenske ljudske stranke v Belgradu.

Zanimivo je, kako si ti ljudje predstavljajo odločanje o politiki slovenskih republikancev. Mislijo, da gre pri nas ravno tako kakor v Slovenski ljudski stranki pod komando. Mislijo, da tudi pri slovenskih republikancih odločuje par figur, katerim potem »zaupniki« na slepo vero prikimavajo, kakor se je to žal že tolikrat zgodilo na zaupniških sestankih SLS, kjer je znal n. pr. dr. Korošec vsak morebitni odpor proti svojim osebnim mislim že v kali zadušiti. Tako n. pr. se je zgodilo na zaupniškem sestanku v Celju, kjer je dr. Korošec na naravnost surov način pritiskal ob zid vse, ki so se izrekli za republiko. Tako si predstavlja dr. Korošec vodstvo politike prav gotovo tudi pri slovenskih republikancih. Tu pa se korenito moti! Mi smatramo in bomo smatrali za eno svojih glavnih nalog, da slovenske kmete in delavce dvignemo politično tako visoko, da bodo oni sami odločevali po svojem lastnem preudarku in da se ne bodo nikdar več pokorili raznim »voditeljem« kar na slepo vero. »Politični voditelji« niso pri nas in za nas nobeni komandanti, katerih volji bi se morali ljudje pokoriti, ampak so samo izvršni organi ljudske volje!

Kjer pa vladajo taki nazori o političnem voditeljstvu kakor pri nas, tam so vsake zahrbtnje in tajne politične kupčije in mešetarije nemogoče. Zato je vse, kar je nafahtaziral neznan »Slovenec« dopisnik v Belgradu, navadna laž in nesramna politično lopovstvo, ki je preračunano na ostudno varanje ljudstva. Iz raznih »menda« in »zdi se« je laž razvidna že na prvi pogled.

III.

Značilno za dr. Korošca je tudi njegovo naziranje o veljavi te ali one stranke. Iz njegovih besed sledi, da on stranke, t. j. organizacije enega dela ljudstva, sploh ne pozna! On pozna samo osebe! On n. pr. ne pozna republikancev kot stranke, ampak samo g. Prepeluha! Ali misli g. doktor, da je Prepeluh že republikanska stranka? Če misli o sebi, da je on že tudi Slovenska ljudska stranka, je nam to prav, utegne pa se zgoditi, da bodo zaupniki Slovenske ljudske stranke nekoč tudi njemu povedali, da ni on sam že stranka, ampak da so vsi volilci stranke skupaj šele stranka, ki lahko tudi brez njega in njegovega »voditeljstva« prav dobro shaja, če ne morebiti še boljše.

IV.

Naravnost veselo pa je, kar si je dal poročati »Slovenec« o »podpori« dr. Žerjava in sedanje vlade za slovenske republikance. Čudno, da ni še povedal, da dobi vsak slovenski republikanec od samega kralja na dan tisoč dinarjev podpore! »Slovenec« se bo seveda izgovarjal, da on nikdar ni trdil, da dobivajo republikanci kakšno vladno podporo, ampak da je pristavil svoj znani »menda«, toda ravno to je najgrše, kar je mogel napraviti. Če on kaj ve, naj pove jasno, kar ve, in s podpisom, da se bomo lahko pogledali

pred sodiščem, če pa ničesar ne ve, naj molči in naj ne laže!

Očitanje, da je eden ali drugi izmed »voditeljev« republikanske stranke prejel ali da bo prejel osebno kakšen denar od vlade, je pa nemarna svinjarija! Pri nas »voditeljev« sploh ni, ker se vodijo in odločujejo ljudje sami!

V.

Nikakor ne moremo tudi razumeti, kaj hoče »Slovenec« z gospodi, kakor so Urek, Dobnik itd. Kaj nas pa ti gospodje brigajo? To so zaradi nas lahko prav pošteni ljudje, lahko tudi volijo republikansko, če jih je volja — kar je na prosto dano tudi dr. Korošcu in dr. Žerjavu — toda dalje? Kaj imamo mi z njimi opraviti? Če ima s temi gospodi dr. Korošec kakšne račune, naj jih poravnava on sam, nas njegove zadeve prav nič ne brigajo.

VI.

Nesramno pa je, da se upa »Slovenec« govoriti o moralnih kvalitetah »voditeljev« Slovenske republikanske stranke. Prvič pri nas republikancih »voditeljev« sploh ni, ker bodo odločevali o vsem samo zaupniki stranke popolnoma svobodno in brez vsakega pritiska. Drugič naj pa o »moralnih kvalitetah« tišči, ki so izjavili v parlamentu, da je slovenščina v parlamentu odveč, rajši molče!

VII.

Mnogo pametnejše bi storil »Slovenec« in njegovi dopisniki, namesto da begajo ljudi s svojimi izmišljotinami in lažmi, če bi povedali jasno in določno, kdo in kaj so oni sami: Ali so za monarhijo ali so za republiko? Kaj je? To naj povedo, da bodo tudi SLS pristaši vedeli, pri čem so. Naj stopijo v volilni boj s poštenimi in jasnimi trditvami in s stvarnimi argumenti o monarhiji in o republiku, osebne obdolžitve pa naj opuste v interesu svojega ugleda, in v interesu svoje stranke, ki so jo s svojo nesrečno politiko že itak pripeljali na rob prepada.

Referendum.

Referendum je beseda tujega (latinskega) izvora in pomeni ljudsko glasovanje.

V nekaterih državah določa namreč postava, da v zelo važnih javnih zadevah ne morejo odločevati niti od ljudstva izvoljeni poslanci, ampak mora odločiti ljudstvo samo z neposrednim glasovanjem, tako kakor pri volitvah. S tem je ob enem povedano, da je vrhovni vladar nad ljudstvom le celokupno ljudstvo in ne kak vladar in tudi ne poslanci. — Najboljše bi bilo, če bi mogli vedno odločevati vsi ljudje ustmeno. Ker pa je to zaradi razsežnosti državnega ali deželnega ozemlja praktično nemogoče, zato se dogovarjamo med seboj po zaupnikih, ki pa imajo pravico in dolžnost zastopati samo to, kar so jim naročili oni, ki so jih izbrali, ne smejo in ne morejo pa nikdar ničesar sklepati po svojih glavah!

Referenduma pri nas žal ne poznamo. Bil bi pa krvavo potreben za vse javne ustanove, od države do občine, najbolj potreben pa bi bil za naše politične stranke. Ravno o tem hočemo danes povedati par besed.

Kaj je politična stranka? Politična stranka je organizacija ljudi, ki v političnih zadevah enako ali vsaj približno enako mislijo. Če se n. pr. najde v eni vasi ali občini nekaj ljudi, ki vsi mislijo, da je republika boljša kakor monarhija, bodo ti ljudje poskušali svoja načela uveljaviti v občini. Če se najde več takih ljudi v več občinah kakega okraja, bodo gotovo stopili zastopniki iz vseh občin skupaj in se bodo pomenili, kako bi uveljavili svoja načela v okraju. Če se bo pokazalo, da žive ljudje istega mišljenja tudi v več okrajih, bodo stopili skupaj okrajni zastopniki, ki se bodo posvetovali, kako bi prišli do veljave v deželi ali celo v državi. Najlepše bi seveda tako bilo, če bi se mogli zbrati večkrat na leto vsi somišljeniki ene ali druge politične skupine iz cele države.

Praktična potreba zahteva, da si izbere vsaka še tako majhna krajevna politična organizacija svoj odbor: predsednika, tajnika, blagajnika itd.

Tak odbor pa ni (in tudi nesme biti!) — nikdar gospodar nad organizacijo, ampak je samo izvršni organ organizacije. Tak odbor ne sme nikdar nič ukazovati, kar bi le njemu prišlo v glavo, ampak njegova naloga je, da izvrši le to, kar so mu naročili oni, ki so si ga izbrali. To pravilo velja tam, kjer vlada resničen demokratičen duh, za vse take odbore, od krajevnega pa do vrhovnega odbora te ali one stranke.

Kaj pa vidimo pri naših političnih strankah? Vse, kar hočete, samo demokratizma ne! Pri vseh naših političnih strankah vlada na znotraj skrajni despotizem in diktatura posameznih »voditeljev«!

Pri nas ima vsaka stranka svoje krajevne (občinske ali farne) organizacije. Vsaka taka organizacija si voli svoje zaupnike za okrajno organizacijo, ta voli zopet svoje zaupnike za deželno ali za vrhovno strankarsko organizacijo. Naloga teh zaupnikov bi bila, če bi ti res razumeli svojo dolžnost, da o raznih svojih strankarskih zadevah odločujejo oni, in nihče drugi, in sicer s prostim glasovanjem, kjer bi odločala večina. Toda ravno takega odločujočega glasovanja pri nas še pri nobeni stranki nismo doživeli! Mi smo doslej doživeli še na vsakem zborovanju zaupnikov te ali one stranke le kimanje, in sicer kimanje na vse, kar so predlagali »gospodje« raznih glavnih odborov, ki so že naprej sklenili pri zaprtih vratih, kaj bodo gospodom kimavcem predlagali, v trdni veri, da bodo kimavci na vse prikimali! In žal, doslej se še gospodje niso nikdar zmotili!

Zato pa z mirno vestjo lahko trdimo, da pri nas nimamo niti ene resnično demokratične stranke, pač pa imamo toliko strankarskih diktatur, kolikor imamo strank. In o najvažnejših političnih zadevah slovenskega naroda nikdar ne odločuje ljudstvo, ampak borna peščica strankarskih diktatorjev in komandantov. To je silno žalosten pojav naše politične nezrelosti in zaostalosti!

Vse drugače pa bi bilo, če bi poznale naše politične organizacije vsaj strankarski referendum, t. j. „ljudsko“ splošno glasovanje v okviru tozadevne stranke. Ravno v najnovejšem času je bilo večkrat za eno ali za drugo stranko na dnevnem redu vprašanje vstopa v vlado ali pa vprašanje, ali naj ti ali oni poslanci zapuste centralni parlament. Kdo je o tem velevažnem vprašanju vselej odločal? Samo razni glavni in izvršni odbori, nikdar pa ne celokupna stranka! Te tudi nikdar nihče vprašal ni, bržkone iz strahu, da bi utegnili večina polnopravnih strankarjev odločiti drugače, kakor pa ta ali oni odbor! Odtod seveda prihaja polom za polomom.

Poštenega in pravega demokratizma ne bomo poznali prej, dokler ne bomo uvedli referenduma pri nas za vsako količkaj važno zadevo. Danes, v dobi železnic, telefona in brzjava to ni nikaka težava. Treba je le nekoliko resne volje in mnogo, mnogo samozavesti in moškega ponosa med gospodi zaupniki vseh političnih strank, da bodo vendar nehali igrati pred gospodo v raznih odborih žalostno vlogo kimačev, da ne bodo samo ponižno vrteli klobukov v svojih rokah pred „višjimi“ (ki sploh niso nobeni „višji“, ampak od njih samih „gor postavljeni“!), ampak da se bodo sami čutili kot gospode, in sicer kot neomejene gospode tudi nad najvišjimi gosposkimi „glavnimi“ ali „izvršnimi“ odbori!

Vprašanje referenduma bi bilo silno pomembno zlasti takrat, ko

razne stranke postavljajo svoje kandidate.

Kdo postavlja kandidate danes? Mar ljudstvo? Ljudstvo jih še nikoli ni postavljalo, kar slovenski svet stoji, ampak edino-le malo številce mestne gospode. Kdor pride danes v kakšno ljubljansko ali mariborsko kavarno, lahko gleda to gospodo cele ure, kako med seboj baranta in „gliha“ za mandate, torej za najvišjo čast, ki jo ljudstvo oddaja, češ, tisti trapasti kmetje in kmečki zaupniki nas bodo itak ubogali! Slovenski kmetje in delavci — kako dolgo boste še to gledali?!

Isto je z vprašanjem: Ali monarhija — ali republika? To je danes odločilno vprašanje! Odločitev o tem vprašanju mora pasti v kratkem času, in sicer pri vsaki stranki! Toda ali mislite, da bodo gospodje vprašali vas za vaše mnenje? In vendar je ravno to vprašanje kakor ustvarjeno za to, da se reši z referendumom, t. j. z ljudskim glasovanjem!

A četudi vas gospoda ne bo vprašala, imate 8. februarja vendar najlepšo priložnost, da na to vprašanje odgovorite vi sami. Za nobenega zavednega Slovenca in ponosnega moža ne more biti danes nobenega dvoma več, za kaj se bo odločil in se tudi mora odločiti, če je mož! Naša rešitev je samo federativna republika. Zato bodo vsi, ki se čutijo može, glasovali 8. februarja za Slovensko republikansko stranko, zakrknjene in zagrizene monarhiste vseh strank pa bodo odklonili. To bo slovensko ljudsko glasovanje, slovenski referendum!

Za kaj gre?

Pri bodočih volitvah gre za dvoje.

1. Gre za to, da celokupno slovensko ljudstvo glasno izreče svoj svečani protest proti načinu vladanja, kakor ga doživljamo že od leta 1918. dalje, odkar smo „osvojenjeni in ujedinjeni“. Šestletna doba skupnega sožitja Srbov, Hrvatov in Slovencev je doba nečuvnih krivic, ki so doletele zlasti Slovence.

V tej dobi smo Slovenci silno trpeli zlasti na gospodarskem polju. Izgubili smo z zamenjavo kron v dinarje velikansko narodno premoženje. Pri markiranju kron smo izgubili zopet 20 procentov od tega, kar nam je še ostalo. Davčni vijak pa so nategnili tako, da danes ne more več shajati ne kmet, ne delavec, ne obrtnik in ne uradnik.

Ogromne svote davčnega denarja odhajajo v Beograd, v deželo pa prihaja le malo tega denarja nazaj. Ne zida in ne dela se nič, zato pa propadajo naše ceste, javna poslopja razpadajo, trgovina pa silno trpi vsled vedno hujšega pomanjkanja gotovine.

Teh razmer vse slovenske stranke, ki so se pojavljale v parlamentu, niso mogle odpraviti, niti ne omiliti. Belgrajska gospoda je ostala za vse naše zahteve gluha in slepa.

Februarja meseca bo slovensko ljudstvo poklicano, da pove jasno in odločno, ali je s temi razmerami zadovoljno ali ne. Vsi tisti, ki so zadovoljni z današnjimi razmerami,

naj glasujejo za stare politične stranke pri nas.

2. Kdor pa misli, da je tako življenje, kakor živimo danes, človeka in samozavestnega naroda nevredno in nedostojno, ta ne more glasovati za stare stranke, ki so šest let vse obljubovale, storile pa nič. Slovensko ljudstvo se mora vendar začetiti zavedati, da si le ono samo iz svoje lastne moči lahko ustvari boljše življenje. Zato bodo vsi zavedni Slovenci glasovali 8. februarja za ono stranko, ki jo je rodilo slovensko ljudstvo samo iz sebe, to je za slovensko republikansko stranko!

Zavedni Slovenci in ponosni republikanci vemo, da je naša narodna in gospodarska rešitev mogoča le, če se država preuredi v smislu federativne republike. Šele takrat, ko bomo mogli mi odločiti o uporabi svojega davčnega denarja, bomo na svoji zemlji svoji gospodje! Dokler nas bo pa tiščala na tla še tako majhna tuja kontrola, bodo z našim denarjem gospodarili drugi, mi pa bomo lepo po stari navadi čakali pred gosposkimi vrati na milostne kosti.

Kdor je za to, da odločujemo na svoji zemlji sami, mora biti republikanec.

Kdor je pa za večno politično hlapčevstvo in za našo večno gospodarsko odvisnost in za tujo milost, naj se oklepa še zanaprej naših starih političnih strank!

Volilci — republikanci!

Ni dovolj, da ste nezadovoljni z današnjim načinom vladanja, ko velja volja posameznih pokvarjenecv vse, volja ljudstva pa nič, ni dovolj, da samo želite vlado, ki naj vrši vašo voljo. In prav tako ni dovolj, da se vam zdi republikanska državna oblika boljša, dokler po drugi strani z mlačnostjo svojega prepričanja samo vzpodbujate stranke, ki so jim taka načelna vprašanja postranskega pomena, a glavno preokupacija njih stranke in njih pristašev.

Če torej hočete, da se odpravijo vzroki vaše nezadovoljnosti, če hočete, da se bo v državi vršila vaša volja, če hočete, da naj z vašim denarjem in imetjem gospodarijo možje, ki jim zaupate, ne pa hudo-

delci, ki spadajo v zapore, če nočete, da sme posamezna pa magari še tako visoka oseba pošiljati ljudske zastopnike domov, kadar se ji zdi in poljubi — potem morate tudi imeti voljo, da odstranite vse, kar nasprotuje ljudski volji, tisti volji, ki je za nas republikance najvišji zakon.

To svojo voljo pa morete na najboljši občutljiv način izraziti pri volitvah, morete jo izraziti tako, da strmoglavite nasprotnike ljudstva, nasprotnike stališča, naj velja edino le ljudska volja, da uničite enkrat za vselej ljudi, ki nočejo, da bi v Sloveniji gospodaril Slovenec, temveč bi radi plenili iz Beograda Slovenijo nekako tako, kakor je plenil Srbijo pred nedavnim časom

— turški Carigrad.

To voljo morete in morate izraziti pri volitvah — toda more jo izraziti samo tisti, ki je vpisan v volilni imenik.

V volilne imenike sicer morajo biti vpisani vsi, ki imajo po zakonu volilno pravico. Toda kaj lahko se zgodi, da dotičnik, ki bi to moral storiti, opravi to svojo dolžnost bolj površno. Zlasti je verjetno, da bodo dostikrat »pomotoma« izpuščeni iz volilnih imenikov pristaši našega gibanja, posebno, če jih bo vpisaval kak naš nasprotnik.

Dolžnost vsakega republikanca je ne samo, da odda pri volitvah glas za svojo stranko, ampak tudi, da se pravočasno pobriga, če je vpisan v volilni imenik tako on sam, kakor volilec istih misli v njegovi občini. In nadaljnja njegova dolžnost je, da zahteva takoj glede sebe popravek v volilnem imeniku in da prav tako obvesti svoje somišljenike, ki niso vpisani, da store takisto.

Ker je za sestavo volilnih imenikov odločilen samo tisti popravek, ki je bil zahtevan 15 dni po razglasitvi ukaza, to je pri sedanjih volitvah do vštetelega 25. novembra 1924, naj gleda vsak naš somišljenik, da se izvrše popravki pravočasno, najbolje takoj. Važno je to zlasti zagledati, da se more izpuščeni volilec, če bi mu občinski urad morda ne hotel ugoditi, pritožiti na pristojno deželno oziroma okrajno sodišče.

Vsak volilec naj torej takoj pogleda v volilni imenik, če je v njem vpisan. Če ni, naj takoj zahteva popravek.

Volilno pravico ima vsak jugoslovanski državljan, ki je do 12. novembra t. l. dovršil 21. leto, ki ni bil obsojen na izgubo državljanstva časti ali v ječo, in ki ni niti v konkurzu niti pod skrbstvom. Razen tega mora biti vsak, ki ima volilno pravico, tudi vpisan v volilni imenik, ker sicer te pravice ne more vršiti. Pravico, biti vpisan v volilni imenik, pa dobi volilec šele, če je najmanj šest mesecev nastanjen v dotični občini. To zadnje ne velja za vse javne uslužbence, torej tako za državne uradnike, kakor za ob-

činske nameščence, ki se morajo vpisati v volilni imenik one občine, kjer stalno živijo.

Če torej kak volilec zahteva popravek, se mora preskrbeti z listinami, ki dokazujejo njegovo volilno pravico, to je z rojstnim in krstnim listom, ki dokazuje njegovo starost, z domovnico, ki dokazuje njegovo državljanstvo in s potrdilom občinskega urada, ki dokazuje njegovo šestmesečno bivanje v občini. Za javne nameščence zadostuje dekret o imenovanju. Za izdajo teh listin ne smejo zahtevati pristojni uradi nobene takse. Prav tako se ne sme zahtevati pristojbina za zahtevo popravka volilnega imenika. Vsako zahtevo popravka mora rešiti občinski urad pismeno v petih dneh. Če bi kdo te rešitve v petih dneh ne prejel, naj smatra svoj zahtevek za odklonjen in tedaj ima pravico, da se pritoži na pristojno prvostopno sodišče. Glede na to možnost, da se zahtevani popravek odkloni, je važno, da vsak volilec zahteva popravek takoj.

Zakon o volilnih imenikih predpisuje stroge kazni za tiste, ki bi zlorabljali svojo uradno moč in dolžnost pri sestavi volilnih imenikov. Vsaka obzirnost napram takim osebam bi bila ne samo odveč, ampak naravnost greh nad našim ljudstvom in lastnim poštenim prepričanjem. Zato naj se vsak služaj uradne zlorabe brez usmiljenja naznani pristojnemu prvostopnemu sodišču ali pa nam. Poskrbelo se bo, da jih doleti kazen, če ne prej, pa po volitvah.

Najhujši nasprotniki sedanje pokvarjene protiljudske vlade smo mi, slovenski in hrvaški republikanci, zato ker je naše nasprotstvo do nje načelno, ker misimo samo nasprotniki oseb, ki danes vladajo proti jasno izraženi ljudski volji, ampak smo tudi sploh proti temu, da morejo in smejo gospodariti v naši državi ljudje, ki so proti ljudstvu in katerim je večina ljudstva odrekla svoje zaupanje.

Kdor torej hoče, da se poslej izvršuje ljudska volja, ta naj voli republikansko, kdor pa hoče voliti republikansko, ta naj se pobriga, da bo to mogel storiti, to je, da bo pravilno vpisan v volilni imenik.

Preglejte volilne imenike!

Somišljeniki!

Prepričajte se, ako ste vpisani v volilni imenik! Ako niste, zglosite se s potrebnimi dokumenti pri občinskem uradu in zahtevajte, da se volilni imenik popolni.

Župan ali njegov namestnik mora napraviti z Vami sledeči uradni zapisnik:

Štev. vlož. zap.:

V volilnih zadevah takse prosto.

Županstvo v. dne

Zglosi se (stan, bivališče, hišna številka) in pravi:

Jaz nisem vpisan v volilnem imeniku za volitve v narodno skupščino in tudi ne v imeniku za volitve v občinski odbor.

Prilagam potrdilo župnega urada (rojstni in krstni list), da sem star

21 let, potrdilo občinskega urada, da bivam v tej občini že nad 6 mesecev, potrdilo občinskega urada, da sem pristojen v to občino, domovnico, iz katere je razvidno, da sem pristojen v občino, opcijsko listino, potrdilo pristojnega političnega oblastva, da sem državljan SHS, potni list, vidiran od tuzemskega političnega oblastva, da sem Slovan po plemenu in jeziku.

Z ozirom na to predlagam, da se me vpiše v volilni imenik za volitve v občinski odbor in narodno skupščino.

Podpis župana ali tajnika: Podpis stranke:

Čas za reklamacije je samo do 25. novembra. Pozneje bo vse jadvikanje prepozno. Pobrigajte se torej za edino državljanstvo pravico, ki jo danes še imate!

Naša SRS je edino prava!

Med našim ljudstvom je izgubila večina naših političnih strank vsako zaupanje zaradi svoje nedoslednosti in neizpoljenih obljub, ki so se dajale po shodih in v časopisju. Ljudstvo je slišalo lepe programe in besede in jim je tudi verjelo. Toda politične stranke so se pozneje, po izvršenih volitvah, malo menile za svoje programe in obljube ter se za ljudsko razpoloženje niso veliko brigale. Zato je postalo ljudstvo nezaupljivo napram svojim rojakom in vidi predvsem le dosledno borbo hrvaških kmečkih republikancev. Ime Radič je med našim ljudstvom zadobilo velik političen pomen, ravno zaradi doslednosti in načelnosti v politiki. Zato večkrat naletimo na vprašanja, če je naša SRS res prava in takšna, da ji kmečko-delavsko ljud-

stvo sme zaupati. Na to je odgovoril sam St. Radič v 45. številki „Slobodnega Doma“, kjer je napisal tudi sledeče:

„SRS se prav tako zdravo in pravilno razvija, kot se je svoječasno razvijala „Hrvaška kmečka stranka“. Že nekaj mesecev ima glavni ustanovitelj te stranke, književnik Albin Prepeluh, vsako nedeljo, a časih tudi ob delavnikih, sestanke in shode, na katerih tolmači kmečko in delavsko pravo, miroljubno človečnost in popolno narodno suvereniteto v kmečko-delavski republiki. S pomočjo umnega prof. dr. Lončarja in še nekaterih drugih poštenjakov je Prepeluh dobro skrčil, a ponekod celo popolnil program in nauk HRSS ter je na tem temelju osnoval že preko 100 organizacij.

V nedeljo, dne 12. oktobra je imel Albin Prepeluh v Ptuju na Štajerskem sestanek z 52 delegati, a v nedeljo dne 19. oktobra v Ljubljani sestanek z 83 delegati iz Kranjske. Tu je bil izvoljen začasni glavni odbor od 32 članov. To so sami kmetje in delavci. Obenem se je sklenilo, da se tednik „Avtonomist“ v bodoče preimenuje v „Slovenskega republikanca“ in da „Slovenska republikanska stranka“ stopa v federacijo ali zajednico z našo HRSS.

Tako je naša HRSS s „Slovensko ljudsko stranko“ drja Korošca v taktični, a do nekega v politični zvezi, v kolikor se ima pobijati belgrajsko nasilje in korupcijo. **Toda v prvi duhovni in programatični zvezi je**

samo s „Slovensko republikansko stranko“.

Med našimi ljudmi so še takšni, ki se boje, da je Albin Prepeluh morda to, kar je bil dr. Anton Novačan. Kdor tako misli, naj si v „Božičnici“ za 1. 1925. prebere samo njegov životopis in njegov članek o samoodločbi slovenskega naroda, pa bo jasno videl troje: Da je Prepeluh zelo izobražen človek, da je zelo delaven in politično zelo umen. Predsednik HRSS ga pozna kot povsem poštenega človeka.

Iz tega sledi, da imajo poštene in nesebični slovenski kmečko-delavski republikanci prostor in svoje mesto le v naši SRS!

Republikanci organizirajte se!

Republikanci v Sloveniji so še vse premalo organizirani. Mi imamo sicer že lepo število krajevnih organizacij, toda še vedno veliko premalo!

Velika pomota bi bila, če bi kdo mislil, da nastopamo republikanci javno samo za volitve, ki bodo meseca februarja. Mi moramo že danes misliti daleč naprej! Ene same volitve ne pomenijo nič ali pa prav malo. Mi se moramo pripravljati tudi za bodoče svoje nastope.

Enoten, mogočen in uspešen naš nastop pa bo možen samo pod pogojem, če bomo imeli kolikor mogoče razvito organizacijo. Organizacija je tista vez, ki veže zadnjega somišljenika s centralo in centralo z najbolj oddaljenim somišljenikom.

Jedro vsake organizacije pa so krajevne politične organizacije, urejene po vaseh, občinah in farah.

V krajevni politični organizaciji se lahko uveljavlja in udejstvuje vsak, tudi najskromnejši volilec. V krajevni politični organizaciji se ljudje med seboj osebno poznajo, kar silno olajšuje izmenjavo misli. Krajevne politične organizacije pa na drugi strani zopet vežejo posamezne somišljenike s centralo, ki si jo izbere in izvolijo krajevne politične organizacije same.

Dnevne vesti.

List smo ustavili z današnjo številko vsem onim naročnikom, ki naročnine doslej niso poravnali.

Neumestne volilne laži. Prejeli smo sledeče pismo: Uredništvu „Slov. republikanca“, s prošnjo da se to priobči in se doda potreben komentar. — Več republikancev nas je bilo navzočih na volilnem shodu SLS v Smedniku, katerega sta imela g. Smodej in g. poslanec Brodar iz Hrastja. Tu je bilo izrečeno tudi par besed, katerih ne moremo dopustiti, da bi ostale pozabljene. Naj izve naš kmet in delavec, s kako podlimi in lažnjivimi obrekovanji agitirajo klerikalni prvaki za svojo stranko. Zatorej Vas vprašamo g. Prepeluh: Ali je res, da se Vi že pri zadnjih volitvah v parlament, ponujali klerikalcem, da boste delali za nje, pod pogojem, da se Vas sprejme na kandidatno listo SLS in na takšno mesto, da boste izvoljeni? Dobili pa ste odgovor: »Pri nas se mora začeti pri frajtarju, konča se pa s hauptmanom.« Ali je res, da šef HRSS, g. Radič, preden ima govor, vsakokrat izpije dva litra vermuta in šele potem govori? Vsaj tako je na shodu zaupno povedal g. Smodej iz Ljubljane. — Ker take izmišljotine in laži škodujejo našemu republikanskemu gibanju, prosimo v prihodnji številki „Slov. republikanca“ za primeren odgovor. — Smednik, 18. nov. 1924. — V imenu več republikancev Stanislav Oblak, Smednik pri Medvodah. — Opomba uredništva. Čisto navadna laž je, da se je g. Prepeluh kdaj ponujal SLS kot kandidat. Da je tudi povest o Radiču in dveh litrih vermuta lažnjiva, menda ni treba še posebej pouda-

riti. Slabo znamenje za stranko, ki se poslužuje takšnih laži, namesto stvarnih argumentov. — Uredništvo.

Razpust hrvaške republikanske stranke. Razni slovenski listi so v najnovejšem času dan za dnem poročali, da bo vlada hrvaško republikansko stranko razpustila. Največ je vedel o razpustu naše bratske hrvaške republikanske stranke povedati seveda „Slovenski Narod“. Vsa ta poročila so pa napačna in lažljiva. Kdor ima le troho pameti, mora vedeti, da je hrvaška republikanska stranka danes isto, kar je ves hrvaški narod (z malo izjemo raznih prodanih duš). Vsega naroda pa nobena vlada ne more „razpustiti“, ker je narod takorekoč večni, zlasti izobražen narod, kjer znajo ljudje brati in pisati. To dobro vedo celo oni ljudje, ki izdajajo „Slov. Narod“. Pisali so pa kljub temu o razpustu hrvaške republikanske stranke, to pa zato, da bi delali zgago med nami in da bi tudi nas, slovenske republikance, oplašili z žandarji, ker mislijo, da so slovenski kmetje tudi taki figovci kakor je žalostna mestna „inteligenca“, ki se pred vsako vlado valja po tleh. Ta račun se mora naši „inteligenci“ ponesrečiti na cel črti! Mi povemo svojim somišljenikom, da se ni treba prav nikomur prav ničesar bati, dokler spoštujemo obstoječe zakone in dokler delamo tako, kakor nam dopušča zakon! Torej brez strahu krepko naprej, čagavo mestno „inteligenco“ pa pustite, naj gaga naprej. Pamet teh ljudi itak ne bo nikdar srečala.

Strašno, strašno! Takoj po preobratu smo brali v raznih slovenskih listih strašne storije o razuzdanem življenju na bivšem cesarskem dvo-

ru na Dunaju. Cesar je bil „bedak“, nadvojvode navadni razuzdanci, ki so imeli nasejanih po celem svetu na kupe nezakonskih otrok, nadvojvodinje in dvorne dame so se spečavale z lakaji in s kočijaži itd. Takega blaga smo vse polno brali v letih 1918. in 1919. v raznih slovenskih listih o dunajskem dvoru. Nedavno pa je priobčilo „Jutro“ sestavek, kjer popisuje razmere na nekdanjem ruskem carskem dvoru. Nekdaj smo imeli ruskega cesarja za nekaj svetega in nedotakljivega. Iz „Jutra“ pa smo izvedeli, da je bil ruski car tudi pod kožo krvav in da ni prav poseben spoštoval svetosti zakona, če mu je prišla pred oči kakšna lepa plešalka. Cesarica pa je možu vračala milo za drago. Vse to izvemo iz „Jutra“, ki je skrajno monarhističen list! Če že monarhisti tako pišejo o monarhih, kakšna mora biti šele resnica! Živel! monarhisti!

Enotna fronta slovenskega ljudstva. Vse politične stranke danes kaj zelo radi govore o enotni fronti slovenskega ljudstva. Vsaka stranka bi namreč rada videla, da bi bila ona „predstavnik slovenskega naroda“. Vsem se pa to ne more posrečiti, ker sta možni danes samo dve fronti: ali monarhistična ali republikanska. Mi ne dvomimo nič najmanj, da se bo slovensko ljudstvo odločilo za republikansko fronto. Ko se bo to zgodilo, bo fronta takoj enotna.

Dober odgovor. Priproste ženska z Dolenskega je prinesla belgijsko košaro jaje naprodaj. Na zvezdelu, da so gospod ministri v Belgradu prepovedali otrokom orlovsko telovadbo in Marijine družbe. Na to je dejala: „Boje pa atroc doma molil, pred hiše nej se pa valeje!“ (Bodo pa otroci doma molili, pred hišo naj se pa valjajo). — Kaj hočejo gospod ministri s tako žensko? Nič ji ne morejo!

Pazite! Volilni boj bo zanesel na deželo ogromno število plačanih in neplačanih agitatorjev vseh strank, ki bodo kar na debelo lagali, da so tudi njihove stranke „za republiko“. Takim ljudem pokažite vrata! Resnica je ta, da so demokratska Slovenska ljudska in samostojna kmečka stranka izrazito monarhistične stranke, drugim je pa republika deveta briga. Kdor je res republikanec, se bo pridružil Slovenski republikanski stranki kmetov in delavcev. Kdor pa je monarhist, naj voli kar hoče.

Somišljeniki „Slovenske republikanske stranke“. Javite nam čimprej imena in naslove tistih naših somišljenikov, ki bi bili pripravljani prevzeti na dan volitev posel čuvarja naše škrinjice. Za vsako volišče je treba naznaniti oblasti čuvarja in njegovega namestnika. Naznanite naslove na upravo našega lista takoj!

Republikansko gibanje v Sloveniji je spravilo vse politične stranke v Sloveniji prav pošteno iz ravnotežja. Danes ni nihče več tako slep, da ne bi videl, kako se je republikansko gibanje razlilo po vsi Sloveniji kakor mogočen val. Zato so začele vse stranke z republikanskim razpoloženjem slovenskega ljudstva tudi že računati. To je za nas jako lepo in častno znamenje, ker dokazuje, da smo mi popolnoma pravilno razumeli to, kar slovensko ljudstvo v resnici hoče. Mnogi sicer še dvomijo, češ, če je Slovenska republikanska stranka „ta prava“. Mi te dvome popolnoma razumemo, ker smo nova stranka povemo pa vsem dvomljivcem in malodušnežem sledeče: Kar je za Hrvate hrvaška kmečka republikanska stranka, to je za Slovence Slovenska republikanska stranka. Obe stranki stojita med seboj v zvezi, toda tako, da Slovenci ne komandirajo Hrvatov, Hrvatje pa ne Slovencev, kakor je tudi popolnoma prav. Vse naše somišljenike prosimo, da to povsod in pri vsaki priliki svojim prijateljem, znancem in sosedom tudi povedo in pojasne!

Popolnoma pravilno! Belgrajsko glavno glasilo Pašičevo „Samouprava“ piše, da se bo volilni boj vršil pod geslom: Ali za monarhijo — ali za republiko! — Tudi belgrajski list „Novosti“ piše, da bodo sedanje volitve odločile „za ali proti kralju“. —

To je popolnoma točno. V sedanjem volilnem boju se bo odločevalo samo o tem. Zato vprašajte vsakega, kdor vas bo nagovarjal za to ali za ono stranko: „Kdo pa si ti? Kaj pa si ti? Ali si za monarhijo, ali si za republiko?“ Na to vprašanje zahtevajte jasen odgovor: Da ali ne! Kdor bi se pa hotel kar tako izmotati, češ, da je „monarhija ali pa republika vseeno itd.“ tega napodite, ker tak človek vas hoče oslepariti!

Našim prijateljem in somišljenikom. Vse svoje prijatelje in somišljenike prosimo, da napno vse sile, da se republikansko gibanje v Sloveniji čim bolj razširi. To boste dosegli deloma z živo besedo pri svojih znanih, drugih pa z razširjanjem našega lista. „Slovenski Republikanec“ naj pride v vsako hišo! Naročnina je tako nizka, da jo pač zmore tudi najbolj reven kmet ali delavec! Če bomo vztrajno in neumorno delali, tudi uspeh ne bo izostal in 8. februarja bo nad Slovenijo ponosno zaplapolal slovenski republikanski prapor! Pišite dopisnico na „Upravo Slovenskega republikanca“, Ljubljana, Breg št. 12.

Svobodne volitve. Da pride ljudska volja pri volitvah do pravega in nepopačenega izraza, morajo biti volitve svobodne. To se pravi, da se v volitve ne sme vmešavati nobena oblast in nihče ne sme na nikogar pritiskati, da bi volil tega, kogar hoče — kdo drugi! Zato je naravnost neverjetno, kako je moglo pri nas priti do tako ostrega političnega boja za volilno vlado! Če bi vlada resno hotela imeti res svobodne volitve, bi tega boja ne bi bilo treba, ker niti ena niti druga vlada ne sme prav nič vplivati na volitve. Kakor hitro pa se razni politiki tepejo za to, kdo da bo volitve vodil, je s tem že rečeno, da volitve ne bodo popolnoma svobodne. Tako držanje vlade pa ni zakonito.

Laži, ki jih je objavil „Slovenec“ o Slovenski republikanski stranki, bo skoro gotovo ponovil tudi „Domoljub“. Ker bere „Slovenca“ in „Domoljuba“ gotovo okoli 100 tisoč ljudi, smemo pričakovati, da ga ne bo kota v Sloveniji, kamor ne bi bila prodrla ta laž. Ker pa mi žal nimamo tako razširjenega tiska, s kakršnim razpolagajo naši nasprotniki, zato prosimo svoje prijatelje in somišljenike ter sploh vse poštene ljudi, da nam takoj javijo ime in bivališče vsakogar, kdor bi pred pričami take laži ponavljal. Mi bomo od vsakega, brez razlike stanu in brezobzirno, zahtevali zadoščenje pred sodiščem. To delamo sicer neradi, toda druge poti za obrambo nimamo. Vse take podatke pošljite na „Upravo Slov. republikanca“, Ljubljana, Breg 12.

Značilen dogodek v Macedoniji. Pretekli teden sta potovala kralj Aleksander in kraljica Marija po Macedoniji. Prišla sta tudi v Skoplje. V Skoplju so kraljici zelo ugajali izdelki nekega izdelovalca bakrene posode. Ker kraljica ne zna macedonsko, je adjutantu samo pokazala, kaj naj vzame in nese na avtomobil. Ubogi obrtnik pa se je silno prestrašil, ko so mu začeli odnašati najlepše predmete iz delavnice, in je glasno vpil: „Ne, ne, ne!“ Mož je gotovo mislil, da se je zopet zahotelo kakemu iz Belgrada v Macedonijo poslanemu oblastniku njegove lepe posode, da bi jo „kupil“ po stari belgrajski navadi brez denarja. Še bolj pa se je mož prestrašil, ko so mu dopovedali, da kupuje njegovo posodo sama kraljica in je žalostno vzkliznil: „Sedaj pojde na vse!“ Potolažil se je šele, ko je prejel kupnino izplačano v zlatu. — Ta dogodbica, ki jo pripovedujejo belgrajski listi, je zelo značilna za strahovlado v Macedoniji.

V Križah pri Trziču se je vršil v nedeljo, dne 16. t. m. javni volilni shod, ki so se ga udeležili ondotni prebivalci kmetje in delavci v obilnem številu. Predsednik je bil kmet Košir. Naša občina bo glasovala v kmečko-delavskem smislu.

Svarilo. Po Ljubljani, po železnicah in drugod srečujemo zadnje čase vedno bolj pogosto srbske invalide, ki kričavo in včasih celo nasilno

beračijo. Naši ljudje so prvič do- brega srca in drugič ne poznajo razmer. Vajeni so naših invalidov, ki kljub vsej revščini raje trpe, ne- go da bi beračili na tako vsiljiv na- čin. Posledica je, da si naberejo ti srbski invalidi cele šope bankovcev, ki jih potem zapijejo v veseli druž- bi, dočim naši slovenski invalidi umirajo od lakote. Zato bodi pove- dano našim ljudem, da je za srbske invalide veliko bolje preskrbljeno, nego za naše, da gredo iz našega državnega proračuna, torej tudi iz našega slovenskega denarja za pod- pore srbskih invalidov poprečno štirikrat večje svote, nego za naše. Kdor hoče in more darovati kaj za invalide, ta naj daruje za naše slo- venske, ki po zaslugi belgrajske go- spode in belgrajskih naredb izgub- ljajo še tiste beraške pravice, ki so jih doslej imeli.

Kako delajmo? Vse stare poli- tične stranke v Sloveniji razpolagajo z večjimi ali manjšimi fondi. Zato lahko izdajajo dnevnike in tednike napol zastonj. Lahko sipljejo po vsi deželi letake. Lahko pošiljajo med nas agitatorje. Lahko sklicujejo veli- ke in male shode. Mi pa ne razpola- gamo z drugim premoženjem kakor s svojim poštenjem in s svojo trdno voljo, da slovensko ljudstvo politično izobrazimo in dvignemo! Mi ne mo- remo tiskati listov zastonj, tudi leta- kov ne moremo deliti in tudi agita- torjev ne moremo pošiljati med vas, da o dragih shodih sploh ne govō- rimo. Zato pa prosimo vse svoje so- mišljenike in zavedne republikance, zlasti one, ki so že organizirani v naših krajevnih političnih organizaci- jah, da gredo od hiše do hiše in od moža do moža, da pridobe kolikor mogoče veliko število volilcev za

našo pošteno stvar. Vsak naš somiš- ljenik naj se zaveda, da brez vztraj- nega in neumornega dela ni uspeha! Naše gibanje se mora razširiti do zadnje gorske vasi v Sloveniji! Slo- venska republikanska stranka mora postati splošnoslovenska stranka!

Kaj je slovenskim kmetom najbolj potrebno? Najbolj potrebna je za slo- venske kmete in delavce jeklena od- ločnost in brezmejna samozavest! Strah pred raznimi gosposkami mo- ra izginiti iz naših src in iz naših duš! Zakaj bi se bali žandarjev, glavarjev, vojakov itd., če ne delate nič proti- zakonitega in nič protipostavnega? Slovenski kmetje se morajo začeti enkrat čutiti gospode, ki žandarje, vojake in glavarje plačujejo in vzdr- žujejo. Kdor pa plačuje in vzdržuje, ta je pravi gospod in nihče drugi! Zato se nikar ne bojte svojega re- publikanskega prepričanja pokazati

javno! To je vaša pravica, in nihče vas ne sme in ne more zaradi tega preganjati ali celo kaznovati! Ne verjemite onim, ki vas plaše, da je republikanstvo prepovedano! To ni res! Kdor tako govori, ta se vam la- že in vas slepari. Zato nastopajte vedno in povsod kot ponosni in sa- mozavestni republikanci, ki se niko- gar ne bojte! Ne smete se pa dati za- peljati do protipostavnosti, ampak obnašajte se povsod pri vsi svoji sa- mozavesti mirno in dostojno, ker niste divjaki, ampak civilizirani ljudje.

Poravnajte naročnino!

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOVENSKE AVTONOMISTOV.

Odgovorni uredni Drago Brozovič. Tiskarna J. I. ČASNIKA NASL. v Ljubljani.

Razširjajte „Slovenskega Republikanca“!

FR. SLOVNIK

Ljubljana, Stari trg 2

priporoča po najnižjih cenah svojo zalogo izgotovljenih oblek in manufaktur.

Obleke po meri se točno izvršujejo.

Izšla je Blasnikova
Velika Pratika

za navad- 1925 ki ima
no leto 865 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil najbolj vpoštevani že od naših pradedov. — Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini, zato pride prav vsaki slov. rodbini.

Dobi se v vseh trgovinah po Slove- niji in stane 5 Din; kjer bi jo ne bilo dobili, naj se naroči po dopis- nici pri

J. Blasnika nasled.
tiskarna in litograf. zavod
Ljubljana, Breg št. 12.

Za pouk in zabavo je potrebno dobro čtivo, ki je tudi veselje in kras knjižici. Za Din 5.— se dobi najboljši Kellerjev roman

Regina

Za Din 15.— najlepši roman srb- skega pisatelja Nušića

Občinsko dete

in za Din 14.— se dobi knjiga

Zeleni kader

ki opisuje življenje legionarjev za časa svetovne vojske in razsula Avstrije — v tiskarni

J. Blasnika nasled. v Ljubljani,
Breg št. 12.

Denar je poslati naprej.

Naslove oddajalcev in odje- mlancev stanovanj, trgovskih in obrtnih lokalov, posojil, kreditov ter prodajalcev in kupcev hiš, posestev in premoženja dobiti proti mali odškodnini pri „Posre- dovalcu, Ljubljana, Sv. Petra c. 23.

Vsem cenjenim gospodinjam priporočamo

ADRIA

ljudsko ječmenovo, dvojno sladno ječmenovo „Sidro“ in dvojno sladno rženo „Meta“-kavo.

JOHAN

se dobi v vseh spece- rijskih prodajalnah.

Popolnoma varno naložite denar v
Ljubljansko posojilnico
ki posluje v novopre- urejenih prostorih
v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Mestni trg 6

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje po 8% ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi više po dogovoru.

Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvu. Daje tudi trgovske kredite ter sprejema cesije in inkaso faktur

Trboveljski premog drva
koks
anglaški premog
šlezijske brikete
dobavlja
ILIRIJA
Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Placilo tudi na obroka.

Kupim: Dunajski in Ljub- ljanski Zvon, Kres, Slov. Bčelo, Slov. Glasnik in vse druge knjige

HINKO SEVAR
antikvariat knjigarna
Ljubljana, Stari trg 34

Ure Zlatnina

F. P. ZAJEC
optik
LJUBLJANA,
Stari trg 9.

Ščipaloi Očala

DRVA
trboveljski premog

H. Petrič, Ljubljana
Gospodarska cesta št. 8
Telefon 343

MERAKL

barve, mastila, lake, kit, emajle, kistove (čopiče) in zajamčeno čisti firneš najboljše kakovosti nudi

Medić-Zankl
družba z o. z.

Maribor, Ljubljana, Novi Sad, podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne: Ljubljana - Medvode.

15letno jamstvo

najpopolnejši **Stoewer** šivalni stroj s pogrez- ljivim transporterjem (grabljice). Z enostavnim premikom je stroj pri- praviljen za štepanje, vezenje ali šivanje.

Ludovik Baraga, Ljubljana
Šelenburgova ul. 6, I. nadstr.

IVAN JAX IN SIN
LJUBLJANA
Gospodarska cesta 2

Šivalni stroji z 10 letno garancijoi — Izborna konstrukcija in elegantna izvr- šitev iz tovarne v Lincu. —

Ustanovljena 1. 1867.

Vezenje poučuje brezplačno. Pisalni stroji Adler in Urania.

Kolesa iz prvih tovarn: Dürkopp Styria Waffennrad

Cenik zastonj in franko.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

Ustanovljeno 1898

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Aleksandrova cesta 5

Telefon št. 367

Obrestuje hranilne vloge po najugod- nejši obrestni meri brez vsakega odbitka.

Trgovska banka d. d., Ljubljana

PODRUŽNICE:

Maribor, Kamnik, Konjice, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Slovenj- gradec, Slovenska Bistrica

Dunajska cesta 4. (v lastni stavbi)

KAPITAL IN REZERVA DIN 19.000.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavni: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPozITURE:

Logatec
Prevalje